

Waardenloos maakt waardevol

Het lastige gesprek – Halil Karaaslan

‘Juist door dingen bespreekbaar te maken, haal je de angel uit de les’, stelt Halil Karaaslan. Maar hoe doe je dit? Steeds vaker geven docenten aan dat ze het moeilijk vinden om bepaalde thema’s bespreekbaar te maken. Thema’s die in de samenleving spanning oproepen - zoals de holocaust, radicalisering, homoseksualiteit of racisme – kunnen vanzelfsprekend soortgelijke spanningen opwekken in de klas. Hoe faciliteer je het gesprek over dergelijke thema’s op een manier die zowel voor jou als voor de leerlingen veilig is? Oftewel: welke basishouding neem je aan als docent om het lastige gesprek te faciliteren?

Volgens Halil Karaaslan ligt de sleutel tot het voeren van dit soort lastige gesprekken in, wat hij noemt, “waardenloos onderwijs”. Oftewel, het creëren van een gelijk speelveld in de klas, waarin de waarden van iedere leerling (én docent) op gelijke voet staan. ‘Het is belangrijk om als docent ruimte te bieden aan alle mogelijke waarden van leerlingen en daarbij niet mee te geven dat bepaalde perspectieven er niet mogen zijn’. Volgens Karaaslan leidt een dergelijke basishouding tot een veilige sfeer waarin leerlingen juist ruimte krijgen hun eigen geluid kenbaar te maken en hun waarden uit te dragen. Karaaslan: ‘De rol van de docent is dus om het gesprek te faciliteren, te luisteren en de belevingen en gevoelens van leerlingen – en niet die van zichzelf – centraal te stellen’.

‘Is er dan helemaal geen ruimte om mijn persoonlijke opvattingen te delen met leerlingen’, vraagt een docent zich af. ‘We hebben allemaal een mening’, antwoordt Karaaslan. ‘Dus ook die van mij kan prima ter sprake komen. Maar wees je bewust van jouw impact als docent. With great power comes great responsibility’.